

Wantrouwen

Een derde van de borstkankerpatiënten weigert behandeling

Van elke drie vrouwen met een vorm van borstkanker die in principe goed behandelbaar is, slaat er eentje die behandeling af. De reden daarvoor is dat de vrouwen instituties als de farmaceutische industrie, de ziekenhuizen en de verzekeraars wantrouwen. Dat rapporteren onderzoekers van Johns Hopkins University binnenkort in *Cancer Epidemiology, Biomarkers & Prevention*. Het is de grootste studie naar de rol van wantrouwen bij kankerpatiënten die tot nu is gepubliceerd.

Dat sommige borstkankerpatiënten zich niet willen laten behandelen is al vaker gerapporteerd, maar dat betrof kleine studies. Het onderzoek van Lorraine Tiera Dean valt niet in die categorie: de epidemioloog bestudeerde 2754 Amerikaanse vrouwen waarbij artsen tussen 2005 en 2007 een nog niet uitgezaaide vorm van borstkanker hadden geconstateerd. De epidemioloog beperkt zich tot vrouwen die jonger waren dan 65.

Dean volgde de vrouwen via het internet in de periode 2007-2009, en bleef via email-vragenlijsten op de hoogte van de medische beslissingen die de vrouwen namen. Ze constateerde dat 30,2 procent van hen in de periode van twee jaar aangeboden behandelingen afsloeg. In de meeste gevallen betrof dat het gebruik van antioestrogene medicatie. Van alle patiënten weigerde 18 procent van de vrouwen hormoontherapie, terwijl 11 procent besloot af te zien van chemotherapie en 10 procent weigerde zich te laten bestralen.

Dean noemde het percentage van vrouwen dat ervoor kiest zich niet laten behandelen 'verrassend hoog'. "Het heeft ons verbaasd dat maar liefst een derde van deze patiënten de aangeboden behandeling afslaat", vertelde de epidemioloog in een persbericht van Johns Hopkins University.² "Maar in eerdere en kleinere studies is sprake van nog grotere getallen. Waarschijnlijk hadden ook wij hogere percentages gevonden als we onze patiënten langer dan twee jaar hadden gevolgd."

Dean kon op basis van modellen berekenen dat door hun beslissingen deze vrouwen de kans op terugkeer van de ziekte lieten toenemen met ongeveer 40 procent ten opzichte van de vrouwen die wel opteerden voor de aangeboden behandeling.

Etniciteit, opleiding en inkomen konden niet verklaren waarom vrouwen de behandeling weigerden. Ook het wantrouwen in de arts speelde geen rol van betekenis, ontdekte Dean. De zorg-

weigeraars hadden net zoveel vertrouwen in hun artsen dan de patiënten die zich wel lieten behandelen. Wel bleken relatief veel weigeraars een diep wantrouwen te koesteren tegenover medische instituties, zoals farmaceutische ondernemingen, zorgverzekeraars en ziekenhuizen.

Artsen leren in hun opleiding al hoe belangrijk een goed contact met hun patiënten is, en dat patiënten hun behandelaar moeten vertrouwen. Maar dat vertrouwen van een patiënt in een arts speelt hier geen grote rol, en trainingen die oncologen bijvoorbeeld moeten leren om hun patiënten te overreden zijn niet het antwoord op het door Dean en haar collega's beschreven probleem. Desondanks is de onderzoeker ervan overtuigd dat het mogelijk is om het aantal borstkankerpatiënten dat ervoor kiest om zich niet te laten behandelen te verlagen. "Het vertrouwen dat deze vrouwen niet meer hebben moeten we kunnen herstellen", zegt Dean. "Als

bedrijven met campagnes hun imago kunnen oppoetsen, en het vertrouwen in hun merk kunnen vergroten, dan moeten de medische instituties dat toch ook kunnen?" ∞

Referenties

- ∞ 1. Dean LT, Moss SL, McCarthy AM, Armstrong K. Healthcare System Distrust, Physician Trust, and Patient Discordance with Adjuvant Breast Cancer Treatment Recommendations. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev.* 2017 Sep 29. pii: cebp.0479.2017. doi: 10.1158/1055-9965.EPI-17-0479. [Epub ahead of print].
- ∞ 2. Breast Cancer Patients Forego Post-Surgery Treatment Due to Mistrust, Study Suggests. Persbericht Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health, November 1, 2017.